



Βρυξέλλες, 8 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15187/23

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0902(APP)**

**AG 136
PE 138
INST 434
FREMP 316**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9333/22 (EP proposal), 14904/23

Θέμα: Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία και την κατάργηση της απόφασης 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου καθώς και της πράξης περί εκλογής των μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση καθολική ψηφοφορία που προσαρτάται στην εν λόγω απόφαση («Ευρωπαϊκός εκλογικός νόμος»)
— Συζήτηση προσανατολισμού

1. Στις 3 Μαΐου 2022, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε σχέδιο νομοθετικής πρότασης για νέο εκλογικό νόμο¹ βάσει του άρθρου 223 της ΣΛΕΕ.
2. Κατά τη συνεδρίασή της στις 7 Νοεμβρίου 2022, η Ομάδα «Γενικές Υποθέσεις» συζήτησε τα κύρια στοιχεία της πρότασης, ιδίως τις διατάξεις που αφορούν την εκλογική περιφέρεια της Ένωσης, τα εκλογικά κατώτατα όρια, την ισότητα των φύλων και την ενιαία ημέρα εκλογών.

¹ Έγγρ. 9333/22.

3. Το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) συζήτησε το θέμα δύο φορές, στις 18 Οκτωβρίου 2022 και στις 27 Ιουνίου 2023. Τη δεύτερη φορά, η σουηδική Προεδρία παρουσίασε τα αποτελέσματα έρευνας² η οποία επιβεβαίωσε τις μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των αντιπροσωπιών όσον αφορά ευρύ φάσμα στοιχείων. Η (τότε αναλαμβάνουσα) ισπανική Προεδρία εξέφρασε την πρόθεσή της να επεξεργαστεί περαιτέρω την πρόταση, με βάση την έρευνα.
4. Όπως αναφέρθηκε κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 8 Νοεμβρίου, το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) θα πραγματοποιήσει συζήτηση προσανατολισμού στις 15 Νοεμβρίου 2023 με βάση το έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας και τα ερωτήματα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα.

² Έγγρ. 10278/2/23 REV 2.

«Ευρωπαϊκός εκλογικός νόμος»

– Έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας για τη συζήτηση προσανατολισμού –

Η ισπανική Προεδρία ανακοίνωσε στην αρχή του εξαμήνου ότι θα συνεχίσει τις εργασίες για τον ευρωπαϊκό εκλογικό νόμο. Δεσμεύτηκε, αφενός, να καλέσει τα κράτη μέλη να διεξαγάγουν συζήτηση προσανατολισμού στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων (ΣΓΥ) σχετικά με τα σημαντικότερα από πολιτική άποψη ζητήματα, όπως η ευρωπαϊκή εκλογική περιφέρεια και τα υπερεθνικά ψηφοδέλτια. Ανέλαβε, αφετέρου, να διεξαγάγει τεχνική συζήτηση ομαδοποιώντας τα άρθρα για τα οποία υπήρξε μεγαλύτερη συναίνεση μεταξύ των κρατών μελών βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας της σουηδικής Προεδρίας.

Μετά από αυτή την πρώτη δέσμευση, και λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία που αποδίδει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στον εν λόγω φάκελο, καθώς και τη σχέση του με την ευρύτερη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης βάσει των συμπερασμάτων της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, η ισπανική Προεδρία θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να διεξαχθεί αυτή η πολιτική συζήτηση στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων στις 15 Νοεμβρίου. Σκοπός αυτής της συζήτησης είναι να παρασχεθούν κατευθύνσεις σχετικά με τις μελλοντικές εργασίες για τη συγκεκριμένη πρόταση, ιδίως όσον αφορά τις προτάσεις για την ευρωπαϊκή εκλογική περιφέρεια και τα υπερεθνικά ψηφοδέλτια.

Τα ζητήματα αυτά εξετάστηκαν προκαταρκτικά κατά τις προηγούμενες Προεδρίες. Σημαντικός αριθμός κρατών μελών ανέφερε ότι δεν θα μπορούσαν να υποστηρίξουν υπερεθνικά ψηφοδέλτια, ενώ μια άλλη ομάδα έκρινε απαραίτητο να εξετάσει το Συμβούλιο τις προτάσεις αυτές σε βάθος. Ειδικότερα, η πρώτη και μοναδική πολιτική συζήτηση σχετικά με τον προτεινόμενο ευρωπαϊκό εκλογικό νόμο πραγματοποιήθηκε υπό την τσεχική Προεδρία στο ΣΓΥ στις 18 Οκτωβρίου 2022. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν τις αρχικές τους θέσεις για τα ζητήματα αυτά. Στο πλαίσιο της έρευνας της σουηδικής Προεδρίας σχετικά με τα άρθρα του προτεινόμενου ευρωπαϊκού εκλογικού νόμου, 13-15 κράτη μέλη έκριναν καθεμία από τις παραγράφους του άρθρου 15 —σχετικά με την ενιαία εκλογική περιφέρεια— ως «μη αποδεκτή», λόγω, μεταξύ άλλων, σημαντικών νομικών και θεσμικών προβλημάτων σε εθνικό επίπεδο.

Η ισπανική Προεδρία θεωρεί ότι η εναρμόνιση των εκλογικών συστημάτων των κρατών μελών στις ευρωπαϊκές εκλογές αποτελεί εύλογο μακροχρόνιο στόχο, ενώ παράλληλα λαμβάνει υπόψη την ανάγκη διατήρησης των εκλογικών αρχών των διαφόρων κρατών μελών, οι οποίες συχνά συνδέονται με το αντίστοιχο συνταγματικό τους πλαίσιο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προτείνει τη δημιουργία μιας εκλογικής περιφέρειας Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 15), με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: 28 έδρες (τουλάχιστον στις πρώτες εκλογές), τις οποίες θα καταλαμβάνουν μέλη εκλεγμένα από τους ευρωπαίους πολίτες μέσω ψήφου διαφορετικής από την ψήφο τους για τις εθνικές εκλογικές περιφέρειες (άρθρο 12 παράγραφος 1). Για την ψήφο η οποία θα αφορά την εκλογική περιφέρεια της Ένωσης, οι πολίτες θα επιλέγουν από μια σειρά υπερεθνικών ψηφοδελτίων που θα καταρτίζουν οι διάφοροι ευρωπαϊκοί εκλογικοί φορείς (κόμματα, συνασπισμοί, ομάδες, κ.λπ.· άρθρο 2) που θέτουν υποψηφιότητα στις εκλογές.

Τα υπερεθνικά ψηφοδέλτια, αποτελούμενα από 28 υποψηφίους σε κλειστούς συνδυασμούς, θα επισημαίνονται με το λογότυπο του ευρωπαϊκού εκλογικού φορέα. Τα ψηφοδέλτια θα έχουν τρία τμήματα των τριών εδρών, και κάθε τμήμα θα καταλαμβάνεται από υποψηφίους προερχόμενους από τις τρεις ομάδες των κρατών μελών που θα δημιουργούνται ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού. Τέλος, η κατανομή των εδρών θα γίνει με τη μέθοδο D'Hondt.

Η ισπανική Προεδρία προτίθεται να συνεχίσει τις τεχνικές εργασίες με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας της σουηδικής Προεδρίας. Ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να ξεκινήσουν οι εργασίες σχετικά με τα άρθρα που αφορούν την απαγόρευση της διπλής ψήφου (άρθρα 4 παράγραφοι 2 και 3) και την προσβασιμότητα στην κάλπη (άρθρο 7). Εάν υπάρξει συναίνεση, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο συζήτησης σχετικά με άλλες ενότητες άρθρων που αφορούν το φύλο, την προεκλογική εκστρατεία ή την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η τεχνική συζήτηση δεν θα επικεντρωθεί στη διατύπωση των άρθρων, αλλά στα ουσιαστικά στοιχεία που είναι αποδεκτά προκειμένου να προχωρήσουν οι συζητήσεις επί του κειμένου.

Ερωτήσεις για τη συζήτηση στο Συμβούλιο

- *Θεωρούν τα κράτη μέλη εφικτό να προχωρήσουν οι συζητήσεις σχετικά με τα πιο πολιτικά ζητήματα του εκλογικού νόμου;*
 - *Συμφωνούν τα κράτη μέλη με τη βασική ιδέα των υπερεθνικών ψηφοδελτίων και της ευρωπαϊκής εκλογικής περιφέρειας; Τα προβλήματα που ανακύπτουν είναι κυρίως τεχνικής φύσης;*
-